

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ก
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฅ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
สารบัญแผนภาพผนวก	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	10
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	14
บริบทของโรงเรียนบ้านสำราญและโรงเรียนบ้านโนนสำราญ	17
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ในท้องถิ่น	20
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	24
แนวคิดและเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้วัฒนธรรมเป็นฐาน	27
แนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการความรู้	32

หัวข้อเรื่อง	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44
งานวิจัยในประเทศ	45
งานวิจัยต่างประเทศ	49
กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ระเบียบวิธีวิจัย	52
ขอบเขตการวิจัย	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	55
วิธีดำเนินการวิจัย	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65
แผนการวิจัย	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	69
ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพในท้องถิ่น ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	79
1. ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด	79
2. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพใน ท้องถิ่นให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด	82
3. ผลการถอดบทเรียนจากฐานการเรียนรู้เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด	83
4. การปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพในท้องถิ่นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลัง	89

หัวเรื่อง	หน้า
5. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพใน ท้องถิ่นให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องการเพาะเห็ดฟาง จากเปลือกมันสำปะหลัง	92
6. ผลที่ได้จากการถอดบทเรียนจากฐานการเรียนรู้การเพาะเห็ดฟางจาก เปลือกมันสำปะหลัง	94
7. ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพในท้องถิ่นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์	99
8. ผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพใน ท้องถิ่นให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่องการทำปุ๋ยหมัก จุลินทรีย์	102
9. ผลที่ได้จากการถอดบทเรียนจากฐานการเรียนรู้การพัฒนาการเรียนรู้การทำ ปุ๋ยหมักจุลินทรีย์	104
การส่งเสริมให้สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนในโรงเรียน	107
สรุปผลที่เกิดจากการใช้กระบวนการในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลัง และการทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้	112
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	114
สรุปผลการวิจัย	114
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	126
ภาคผนวก	132
ภาคผนวก ก แบบสำรวจเพื่อการวิจัย	133
ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ของ การวัดจากผู้เชี่ยวชาญ	149

หัวเรื่อง	หน้า
ภาคผนวก ค แบบบันทึกผลหลังการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ (AAR)	151
ภาคผนวก ง แผนการจัดการเรียนรู้	153
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมการเรียนรู้	157
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การเลี้ยงจิ้งหรีด	165
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลัง ...	171
ภาคผนวก ซ ภาพกิจกรรมการเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์	177
ภาคผนวก ฌ หนังสือขอความอนุเคราะห์	182
ประวัติผู้วิจัย	184

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แผนการวิจัย	67
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจความต้องการ	69
3	ความคิดเห็นของนักเรียน ครูกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและ ภูมิปัญญาที่มีต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่นก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม	70
4	ร้อยละของความต้องการเรื่องที่จะนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้	72
5	การใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การเลี้ยงจิ้งหรีด	80
6	ร้อยละของน้ำหนักกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่องการเลี้ยงจิ้งหรีด	89
7	การใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การเพาะเห็ดฟางจาก เปลือกมันสำปะหลัง	90
8	ร้อยละของน้ำหนักกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่องการเพาะเห็ดฟางจาก เปลือกมันสำปะหลัง	99
9	การใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่อง การทำปุ๋ยหมัก จุลินทรีย์	100
10	ร้อยละของน้ำหนักกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เรื่องการทำปุ๋ยหมัก จุลินทรีย์	107
11	ขั้นตอน กระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงจิ้งหรีด การเพาะเห็ด การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้	107

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่		หน้า
1	แบบประเมินความสอดคล้องของข้อความกับจุดประสงค์ของการวัด จากผู้เชี่ยวชาญ	150

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การจัดการความรู้ตามแนวคิด SECI Model ของ โนนโก และ ทาเคชิ	35
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	51

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพภาคผนวก

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
1	เรื่องเล่าเร้าพลัง การเลี้ยงจิ้งหรีด 158
2	เรื่องเล่าเร้าพลังการเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมัน 158
3	เรื่องเล่าเร้าพลัง การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ (1) 159
4	เรื่องเล่าเร้าพลัง การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ (2) 159
5	การสกัดขุมความรู้ (1) 160
6	การสกัดขุมความรู้ (2) 160
7	การสังเคราะห์แก่นความรู้ (1) 161
8	การสังเคราะห์แก่นความรู้ (2) 161
9	การสรุปบทเรียน (1) 162
10	การสรุปบทเรียน (2) 162
11	การทบทวนหลังการปฏิบัติ (1) 163
12	การทบทวนหลังการปฏิบัติ (2) 163
13	เวทียืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล (1) 164
14	เวทียืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล (2) 164
15	การเตรียมบ่อเลี้ยงจิ้งหรีด 166
16	การนำไข่จิ้งหรีดมาใส่ในบ่อเลี้ยง 166
17	การทำชั้นให้จิ้งหรีด 167
18	การให้น้ำและอาหารจิ้งหรีด 167
19	การเก็บไข่จิ้งหรีดเพื่อไว้เลี้ยงรุ่นต่อไป 168
20	การห่อไข่จิ้งหรีด 168
21	การจับจิ้งหรีด (1) 169
22	การจับจิ้งหรีด (2) 169
23	การนำจิ้งหรีดไปประกอบปรุงอาหาร (1) 170
24	การนำจิ้งหรีดไปประกอบปรุงอาหาร (2) 170

สารบัญภาพภาคผนวก (ต่อ)

ภาพภาคผนวกที่	หน้า
25 การเตรียมสถานที่เพาะเห็ด	172
26 การเตรียมเปลือกมันสำปะหลังที่ใช้เพาะเห็ด	172
27 การทำกองเปลือกมันสำปะหลังที่ใช้เพาะเห็ด	173
28 การใส่อาหารเสริม เชื้อเห็ด	173
29 การคลุมกองเพาะเห็ดด้วยพลาสติก	174
30 การคลุมกองเพาะเห็ดด้วยพลาสติก และคลุมฟาง	174
31 การขึ้นโครงกองเพาะเห็ดฟาง	175
32 การดูแลโดยการรดน้ำให้ความชื้นกองเพาะเห็ดฟาง	175
33 การเก็บเห็ดฟาง	176
34 การเตรียมเห็ดฟางเพื่อจำหน่าย	176
35 การเตรียมวัสดุทำปุ๋ย (1)	178
36 การเตรียมวัสดุทำปุ๋ย (2)	178
37 การเตรียมวัสดุทำปุ๋ย (3)	179
38 การเตรียมวัสดุทำปุ๋ย (4)	179
39 การนำวัสดุทำปุ๋ยมาคลุกเคล้าเข้าด้วยกัน	180
40 การนำวัสดุทำปุ๋ยมาคลุกเคล้าเข้าด้วยกันลาดด้วยจุนทรีย์	180
41 การทดสอบความชุ่มของวัสดุที่ทำปุ๋ย	181
42 การนำปุ๋ยที่ได้ไปใช้ประโยชน์	181